

עמ"ת 34843/04/16 - פרי אוחנה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עמ"ת 34843-04-16 אוחנה נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט יונתן אברהם
העורר פרי אוחנה
נגד מדינת ישראל
המשיבה
החלטה

בפניי ערר על החלטת בית משפט השלום בטבריה [כב' השופט יריב נבון], מיום 17.4.16, שניתנה בתיק מ"ת 12078-04-16 ובמסגרתה הורה על מעצר העורר עד תום ההליכים נגדו.

רקע והליכים קודמים

כנגד העורר הוגש לבית משפט קמא, כתב אישום המייחס לו עבירות של הספקת סמים מסוכנים ושימוש בהם שלא לצריכה עצמית וכן שיבוש מהלכי משפט.

יחד עם כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים.

כאמור, הורה בית משפט קמא לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו.

במסגרת החלטתו, בחן בית משפט קמא את חומר הראיות שהוצג בפניו וקבע, כי מתקיימת דרישת הראיות לכאורה לגבי האישומים שבכתב האישום. בית משפט קמא, קבע גם, כי מתקיימות עילות מעצר הן בשל מסוכנות והן בשל חשש לשיבוש מהלכי המשפט.

בית משפט קמא, אף בחן האם ניתן ליתן אמון בעורר על ידי שחרורו לחלופת מעצר ושלל לאפשרות זו, תוך שהוא מביא בחשבון בעניין זה ובזיקה לעילות הנ"ל, הן את עברו הפלילי הכולל הרשעות קודמות, חלקן בענייני סמים, והן את הראיות המצויות בחומר החקירה לעניין שיבוש מהלכי החקירה. משום כך קבע, כי לא נתקיימו נסיבות חריגות הנדרשות על פי ההלכה, על מנת לסטות מן הכלל, כי מקומם של עברייני סמים במהלך המשפט הינו מאחורי סורג ובריה ממש.

כנגד החלטה זו, הערר שבפניי.

טענות העורר

ב"כ העורר טען כנגד התשתית הראייתית וגם כנגד החלטת בית משפט שלא לשחרר את העורר לחלופת מעצר ואף לא לבחון באמצעות שירות המבחן אפשרות זו.

תחילה, לטענותיו בעניין התשתית הראייתית.

באשר לאישומים הנוגעים לעיסוק בסם, לטענתו, מבוססים האישומים על הקלטות סתר למכשיר הפלאפון של העורר ובית משפט קמא הביא דוגמאות להקלטות סתר במקרים שכלל לא נכללו בכתב האישום, ולגבי צדדים לשיחה, שכלל לא מצוינים כעדי תביעה בכתב האישום. כמו כן, הזכיר ב"כ העורר, את שיחה מס' 382, שלטענתו מתעדת שיחה בין העורר לחברו, שאיננו עד תביעה, כאשר במהלכה הסכים העורר לתת 5 גרם קנאביס ללא תמורה לחברו. באופן דומה הזכיר את שיחה מס' 306, שבית משפט קמא קבע לגביה, כי מדובר במכירת סם מסוג קנאביס וטען, כי מעובדות כתב האישום עולה, שהיא אינה מייסדת כלל עבירת סחר בסם.

באשר לאישומים הנוגעים לעבירות השיבוש טען, כי השיחה בין העורר לשכנו מיכאל, שתועדה בחומר החקירה, אינה יכולה לשמש כבסיס לראיות לכאורה משום שמיכאל כלל לא נחקר לגבי אירוע השיבוש, ומשום שדוחות הפעולה שעליהם מסתמכת המשטרה, אינם מתייחסים כלל לחיפוש בביתו של מיכאל במועד הרלבנטי.

טענה נוספת מתייחסת לשיחות שקיים העורר בהיותו בכלא צלמון, לאחותו פנינה, לדודתו יפה ובת דודתו אלן וכן לגב' שרי, כמפורט בכתב האישום.

בעניין שיחות שקיים לדודתו יפה ובת דודתו אלן, נטען כי שתי אלה לא נחקרו כלל בתיק דנן. כמו כן, טען כי לא הוכח מניע משפטי המונע מן העותר לשוחח בטלפון. עוד טען, כי לא ברור כלל, כי העותר היה זה שדיבר איתן, שכן יחד עמו שהו באותו אגף קרובי משפחה וחברים אחרים שלו שנעצרו.

לעניין שיחה עם גב' שרי מיום 02/04/16, טען כי הייתה זו שיחה בה דרש לשלומה של שרי, לאחר שנפרדה מבן זוגה וכדי לברר אם חברו מיכאל עצור והיא השיבה, כי היא אינה יודעת דבר בנושא זה.

העורר טען גם, כי בניגוד לקביעת בית המשפט קמא, לא שמר על זכות השתיקה, אלא בשתי חקירותיו הראשונות במועדים 24/03/16 ו-29/03/16, שיתף פעולה ורק כשניסו לחקור אותו לגבי האירועים שאינם נזכרים בכתב האישום, שמר על זכות השתיקה, שכן הם לא היו לב ליבן של העבירות שיוחסו לו.

לסיכום עניין התשתית הראייתית, טען ב"כ העורר, כי אין בה די לשלול אפשרות לבחינת שחרורו והיא אינה מצדיקה מעצרו עד תום ההליכים.

לעניין עילת המעצר, טען ב"כ העורר, כי יש לבחון אותה בזיקה לעוצמת הראיות ולטיבן. ב"כ העורר הלן על כך, שבית המשפט קמא לא ביקש תחילה לקבל תסקיר לבחינת חלופת מעצר. כן טען כי בית המשפט קמא טעה כשקבע כי בני משפחת העורר נמנעו מלמסור גרסה מלאה או אמינה בחקירתם במשטרה, ולפיכך אין ביתם מתאים לשמש כחלופת מעצר.

לטענתו, בית המשפט קמא כלל לא איפשר לו להציע חלופות ראויות ובכך הוא טעה. כן טען כי בית המשפט קמא טעה בהסתמכו על החלטות שבהן האישומים היו חמורים יותר מזה דנן ואף הפנה את בית המשפט כאן, למספר החלטות התומכות, לטענתו, באפשרות של שחרור, שבהן שוחררו בעבירות דומות עצורים.

כמו כן, טען כי בית המשפט קמא לא הביא בחשבון את נסיבות חייו הקשות והמורכבות של העורר, שהינו בן 33, אב לילד בן 5 ובת זוגו סובלת מנכות קשה עקב תאונה קשה שעברה וכמו כן סובלת מבעיות נפשיות קשות.

תשובת המשיבה:

ב"כ המשיבה ביקש לדחות את הערר. לטעמו, החלטת בית המשפט קמא מפורטת ומנומקת ולא נפלה בה כל שגגה.

אשר לטענת העורר, כי לא נחקרו אנשים ששמום עלה בהאזנות הסתר, השיב שלעניין עבירת השיבוש המפורטת בכתב האישום, נחקרה פנינה וכך גם נחקר קריספין. מיכאל אכן לא נחקר.

כמו כן טען בתשובה, כי עבירת השיבוש שיוחסה לנאשם מתבססת גם על האמור בסעיפים 10 ו-11 לכתב האישום (הכוללים שימוש בקודים כדי להסוות את הפעילות האסורה וכן מתייחסות לאזהרתו של מיכאל הנ"ל מפני פעילות משטרתית), וכוללים דברים מהותיים.

באשר לשיחות מהכלא, ציין כי מדובר ב-9 שיחות לאחותו ומדובר לפחות בניסיון שיבוש. לטענתו, הניסיון לברר האם מיכאל עצור, אפשר ויביא לשיבוש מהלכי משפט.

אשר לטענה, כי לא ברור כלל שהמבקש הוא זה שקיים את השיחות, השיב כי הוא מניח שיש פלטי שיחות או האזנות, הוא יכול לעיין בחומר החקירה ולהשיב, אולם לא הוסיף בעניין זה.

כן טען, כי גם אם אין בחומר הנ"ל כדי לבסס הרשעה, יש בו כדי ללמד על ניסיונות שיבוש או חשש לשיבוש, לצורך ביסוס עילת המעצר דנן.

אשר לשתיקה בחקירה, הפנה לחקירת העורר מיום 04/04/16 וטען, כי יש בכך חיזוק לראיות.

לטעמו, עניין זה הוא עניין בשוליים והעיקר שכתב האישום נשען על האזנות הסתר שבוצעו לעורר שתומללו, ועולה מהן כי העורר משוחח עם אנשים בעניין של עבירות של אספקת סם. לדבריו, אם בית המשפט קמא נקט במונח "סחר בסם"

(במקום אספקת סם), הרי שנתפס לשגגה בעניין זה.

לטענתו, מדובר ב-9 אישומים של אספקת סם, אשר יכול היה להגיע לאותם צדדים או לאנשים אחרים ועל פי ההלכות שסקר בית משפט קמא, די בכך כתשתית למעצר עד תום ההליכים, וזאת על מנת לגדוע את שרשרת ההפצה.

לכך לטענתו, יש להוסיף את עברו הפלילי של העורר, כפי שהובא על ידי בית המשפט קמא, הכולל 8 הרשעות קודמות ב-44 עבירות. הוא ציין, כי לעורר גם יש עבירות של בריחה ממשמורת חוקית והפרת הוראה חוקית פעמיים בנוסף לעבירות נוספות.

אשר למצבה של בת הזוג, טען כי המסמכים שסופקו באשר למצבה, הם משנת 2008, למעט אחד משנת 2011, שבו צוין, כי מדובר בבת זוג שהיא גם נרקומנית ונתמכת על ידי אמה. מכל מקום, טען כי באיזון הכללי בין האינטרס הציבורי לאינטרס הפרטי של אותה בת זוג, גובר האינטרס הציבורי.

אשר לעניין שקילת חלופת מעצר, הפנה לנימוקי בית המשפט קמא, המבוססים על ההלכה, לפיה סחר ואספקת סם ניתן לבצע גם ממקום החלופה ובמקרה דנן נזקק העורר רק למכשיר טלפון לצורך כך.

נטען, כי בית המשפט קמא הסתמך גם על עילה של התחמקות מהליכי שפיטה על יסוד עברו של הנאשם.

עוד נטען באשר לחלופות מעצר, כי לא הוצגו כאלה בפני בית המשפט קמא כלל, אלא רק הוצע באופן כללי שישוחרר למעצר בית בביתו או בבית קרוב משפחתו ללא ציון שמות.

לעניין טענת הפליה שהעלה ביחס לסוחר סמים אחר שהוזכר בחומר החקירה, השיב ב"כ המשיבה, כי בית המשפט קמא התייחס לעניין זה ודחה את טענת ההפליה. כן טען, כי התביעה הצהירה בבית המשפט קמא, כי ייתכן שמעורבים אחרים יועמדו לדין והדבר לא נשלל.

דין והכרעה:

ראשית לעניין הראיות לכאורה.

לא מצאתי ממש בטענות העורר לעניין התשתית הראייתית הנוגעת לעיסוק בסמים.

מדובר בהקלטות סתר מהן עולה עיסוק נרחב באספקת סמים לאנשים שונים, בין על ידי העורר עצמו ובין על ידי אחרים תוך שהעורר פעל לתווך בין מקבל הסם לבין מי שמספק אותו.

אכן בית המשפט קמא סקר גם שיחות של האזנות סתר, אשר לא הבשילו לידי הגשת כתבי אישום והצדדים ששוחחו באותן שיחות עם העורר, לא מנויים על כן, בין עדי התביעה, בכך אין כדי לפגוע בתשתית הראייתית המוצקה העולה מתמלילי האזנות הסתר, בזיקה לאישומים שפורטו בכתב האישום.

לא מצאתי מקום לשוב ולפרט את אותה תשתית ראייתית, שכן בית משפט קמא דק פורטא והביא מתוך חומר החקירה

בצורה מפורטת מאוד את כל הראיות לכאורה הנוגעות לעיסוק בסמים.

ככל שבית המשפט קמא נקב במונח "סחר בסמים", הסכים גם ב"כ המשיבה, כי אין מדובר בעבירת סחר, אלא בעבירה של אספקת סם מסוכן או תיווך הנוגע לאספקת סם מסוכן.

מכאן לתשתית הנוגעת לעבירות השיבוש - תחילה, לנטען באשר לאזהרה שהזהיר העורר שכן בשם מיכאל. בעניין זה נטען, כי מחומר החקירה לא עולה שבאותו יום בה התקיימה השיחה הנ"ל בה הוזהר מיכאל, אכן נתקיימה חקירה משטרתית באזור או בוצעו פעולות חיפוש על ידי המשטרה באזור. בתגובה לטענה זו, לא הפנה אותי ב"כ המשיבה לחומר חקירה המלמד, כי אכן נתקיימה חקירה משטרתית באותו יום בסמוך לביתו של מיכאל או פעולות חקירה של חיפוש.

אשר על כן, מוכן אני לקבל את טענתו זו של העורר לצורך הבקשה דנן.

יתר הראיות הנוגעות לשיבוש התייחסו לשיחות שערך, לכאורה, העורר עם אנשים שונים מתוככי בית הכלא. בעניין זה נטען על ידי העורר, כי אין כל ראיה בחומר החקירה שמלמדת שהעורר הוא זה שדיבר עם אותם אנשים, שעה שבאותה עת היו עצורים באותו בית מעצר אנשים נוספים בני משפחתו שיכול והם היו אלה התקשרו. כן נטען, כי חלק מבעלי השיחה מעברו השני של הקו לא נחקרו, כגון דודתו יפה ובת דודתו אלין.

באשר לשיחה עם גב' שרי מתוך הכלא, נטען כי רק דרש לשלומה וביקש לברר אם חברו מיכאל עצור והיא השיבה שאינה יודעת.

גם בעניין זה נוטה אני לקבל את טענות העורר.

ב"כ המשיבה לא ידע להשיב על הטענה אם יש בחומר החקירה ראיה לכך שהעורר הוא זה שקיים את השיחות או מאן דהוא אחר. יתר על כן ומתוך חקירתה של הגב' שרי, לא עולה, אלא התעניינות של העורר בשאלה אם מיכאל נעצר, אם לאו.

משום כך, אני מקבל את טענות העורר בעניין הראיות לכאורה לעבירת השיבוש, לצורך הבקשה דנן.

לצורך הערר דנן, אמשיך את הדיון במחלוקת בין הצדדים, על יסוד הקביעות דלעיל, דהיינו, כי ראיות לכאורה מתקיימות לצורך עבירות הסמים ולא לצורך עבירות השיבוש.

מכאן לעילות המעצר.

העילות שפורטו על ידי בית המשפט קמא, הן של מסוכנות, בהתייחס לעבירת העיסוק בסם וכן של חשש לשיבוש מהלכי המשפט, וכן חשש להתחמקות מן הדין.

אתחיל בעניין ההתחמקות מן הדין.

בעניין זה אני מוצא את קביעת בית המשפט לקיומו של החשש כמבוססת, וזאת לאור עברו הפלילי הקודם של העורר, הכולל הרשעות בעבירות של בריחה ממשמורת חוקית (ת.פ. 1090/99 (נוער חיפה) וכן ת.פ. 538/98 (נוער טבריה) (4 מקרים)).

אשר לחשש לשיבוש מהלכי המשפט, מוצא אני את קביעת בית המשפט קמא מבוססת גם כן, הן נוכח המפורט בגיליון הרשעותיו הפליליות של העורר, הכולל הרשעה בעבר בשיבוש מהלכי משפט (ת.פ. 1472/05 (נצרת)). כמו כן, כעולה מחקירתה של הגב' שרי, לפיה התעניין העורר האם נעצר מיכאל, אם לאו, יש בו כדי לתמוך באפשרות כי קיים חשש לשיבוש מהלכי המשפט, על אף שאין בדבר כשלעצמו, כדי לבסס עבירה פלילית.

אשר לעילת המסוכנות, אין לי אלא להצטרף להנמקותיו המפורטות של בית המשפט קמא. כפי שעולה מן הפסיקה שהובאה בהנמקתו של בית המשפט קמא, המדיניות השיפוטית הנהוגה באשר לעבירות הנוגעות להפצת סמים, היא ברורה, היינו מעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים למעט הליכים חריגים ומיוחדים.

במקרה דנן, קיימות ראיות לכאורה המלמדות על עיסוק בהיקף נרחב באספקת סמים לאחרים, כפי שהובהר לעיל, עיסוק המשקף מסוכנות מוגברת מצד העורר.

לאמור לעיל יש להוסיף את עברו הפלילי העשיר מאוד של העורר, הכולל מגוון עבירות רחב, לרבות הרשעות בעבירות של סמים משנת 2005 ו-2012, הרשעות לא מעטות בעבירות רכוש, הרשעות בעבירות אלימות, איומים, תעבורה ועוד.

אשר על כן, לא מצאתי מקום להתערב בקביעות בית המשפט קמא, בנוגע לקיומן של עילות המעצר.

מכאן לעניין חלופת המעצר.

כפי שצוין לעיל, ההלכה היא, כי כאשר מדובר בעבירות הנוגעות להפצת סמים, כמו במקרה דנן, הכלל הוא למעצר מאחורי סורג ובריח, אלא אם כן נתקיימו נסיבות חריגות ומיוחדות.

הנסיבה היחידה שהובאה בפני, נוגעת למצבה הגופני הקשה של בת זוגו של העורר. לא יהא מיותר לציין, כי המסמכים הרפואיים הנוגעים למצבה, הם מסמכים ישנים משנת 2008 ו-2011, ואינם מעידים על מצבה כיום.

יתר על כן, דעתי כדעת בית המשפט קמא, כי האינטרס הציבורי בגדיעת שרשרת הפצת הסם, במקרה דנן, הפצה נרחבת ביותר, גובר על האינטרס הפרטי של העורר או של קרובי משפחתו.

יותר מכך, מן החומר שהונח בפני בית משפט קמא ובפרט עברו הפלילי של העורר, ניתן ללמוד כי מדובר בעבריין בעל דפוסים מושרשים שתקופות מאסר ממושכות אין בהן להרתיעו והוא שב לעיסוק בפלילים תקופת מה לאחר הרשעתו ו/או יציאתו ממאסר, במגוון של עבירות.

על כן, בנוסף לנימוקים לעיל, קשה עד מאד לתת אימון בעורר כי יוכל לקיים את האינטרס הציבורי והימנע מעיסוק בפלילים אם ישוחרר. לא יהיה מיותר בהקשר זה להזכיר כי העבירות החמורות נשוא כתב האישום בוצעו בקלות רבה באמצעות מכשיר טלפון.

משום האמור, סבורני, כי נכון עשה בית משפט קמא כשהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים מבלי להיזקק

לתסקיר מעצר.

אשר על כן, אני דוחה את הערר.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ו, 21 אפריל 2016, בהעדר
הצדדים.